

Право на порески кредит из члана 48. Закона о порезу на добит предузећа уколико је обвезник, пре истека рока од три године од дана набавке основног средства, то основно средство расхрдовао (јер му не доноси економске користи), а потом га продао

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00300/2009-04 од 3.4.2009. год.)

Према одредби члана 48. ст. 1. и 2. Закона о порезу на добит предузећа ("Сл. гласник РС", бр. 25/01 ... 84/04, у даљем тексту: Закон), обвезнику који изврши улагање у основна средства у сопственој регистрованој делатности признаје се право на порески кредит у висини од 20% (40% за мала предузећа) извршеног улагања, с тим што не може бити већи од 50% (70% за мала предузећа) обрачунаог пореза у години у којој је извршено улагање. Ставом 6. истог члана прописано је да у случају отуђења основних средстава пре истека рока од три године од дана набавке порески обвезник губи право на порески кредит и дужан је да плати неплаћени порез, који се индексира стопом раста цена на мало према подацима републичког органа надлежног за послове статистике, при чему је дужан да отуђење основних средстава пријави надлежном пореском органу у року од пет дана од дана отуђења.

Према наводима из дописа, обвезник је, у конкретном случају, извршио улагање у набавку основног средства производног погона (који чини земљиште са правом коришћења, на коме је зграда са опремом), са циљем обављања производне делатности и по том основу искористио право на порески кредит из члана 48. Закона. Пре истека рока од три године од дана набавке основног средства, обвезник је то основно средство расхрдовао (јер му не доноси економске користи као основно средство за обављање делатности), а потом га продао.

Према прописима о рачуноводству и међународним рачуноводственим стандардима (МРС), некретнине, постројења и опрема престају да се признају као основно средство приликом отуђења или када се од њиховог коришћења или отуђења не очекују будуће економске користи.

До отуђења некретнина, постројења и опреме долази у случају када обвезник донесе одлуку да прода или поклони неко средство, при чему се добитак који настане том приликом не класификује као приход од редовног пословања, већ, у складу са Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруга, друга правна лица и предузетнике ("Сл. гласник РС", бр. 114/06, у даљем тексту: Правилник), као остали приход (у оквиру рачуна групе 67), као и у случају када обвезник остане без основног средства услед више силе, што се може сматрати отуђењем.

Некретнине, постројења и опрема престају да се признају и када се од њиховог коришћења или отуђења не очекују будуће економске користи (и то у случају када је средству истекао економски рок употребе или када власник одустаје од даље употребе средства, јер је сматра неисплативом). Одлуку о престанку признавања некретнине, постројења и опреме (односно расходу) доноси надлежни орган правног лица, а расхрдовано средство се може уништити, поклонити или продати.

Како је обвезник, у конкретном случају, донео одлуку о расхоровању предметног основног средства (коме није истекао економски рок употребе већ чију даљу употребу сматра неисплативом), а потом тако расхоровано средство продао пре истека рока од три године од дана његове набавке (при чему је приход од продаје евидентирао на рачуну 670 на коме се, у складу са Правилником, исказује приход од продаје некретнина, постројења и опреме у износу већем од неотписане вредности), Министарство финансија је мишљења да се у овом случају ради о отуђењу основног средства у смислу члана 48. став 6. Закона, при чему обвезник губи право на искоришћени порески кредит и дужан је да плати неплаћени порез, који се индексира стопом раста цена на мало према подацима републичког органа надлежног за послове статистике.